

LAKIALOITE 81/2006 vp

Varallisuusverolaki ja laki tuloverolain ja eräiden muiden verolakien muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloite liittyy valtion vuoden 2007 talousarvioesitykseen, ja se on rinnakkaislakialoite hallituksen esitykselle HE 144/2006 vp. Aloitteessa ehdotetaan hallituksen esitykseen nähden seuraavia muutoksia:

— eräisiin etuuksiin ryhdyttäisiin sovelta-
maan kunnallisverotuksen eläketulovähennyk-
sen kaltaista sosiaalitulovähennystä, josta aloit-
teessa käytetään nimitystä kunnallisverotuksen
sosiaalitulovähennys ja jonka täysi määrä olisi
täyden kansaneläkkeen suuruisen

— otettaisiin uudelleen käyttöön varalli-
suusvero säätämällä voimaan kumottu varalli-
suusverolaki ja verolle säädettäisiin samalla täs-
sä uudessa varallisuusverolaissa asteikko sellai-
seksi kuin se oli vuoden 2004 verotuksessa.

Etuuksia, joihin uutta sosiaalitulovähennystä so-
vellettaisiin, olisivat työttömän peruspäiväraha,
ansiopäiväraha, koulutustuki sekä työmarkkina-

tuki, sairausvakuutuslain mukaiset ansio- ja vä-
himmäispäivärahat, tapaturma- ja liikenneva-
kuutuslain mukaiset päivärahat, kotihoidon tu-
ki, veronalaiset kuntoutusetuudet sekä korkea-
koulu- ja toisen asteen opiskelijoiden saamat
opintorahat.

Muutosten tarkoituksena on verotuksen oi-
keudenmukaisuuden lisääminen. Yhtäältä muu-
tama kymmenen tuhatta Suomen rikkainta pan-
tataisiin osallistumaan yhteisten tarpeiden rahoit-
tamiseen myös suuren varallisuuden perusteella
kannettavalla varallisuusverolla. Toisaalta erät
pienet etuudet vapautettaisiin verosta varsinkin
siksi, että useissa tapauksissa ne eivät ai-
noastaan ole äärimmäisen pieniä vaan vieläpä
niiden verottaminen saattaa asianomaiset köy-
hyysrajan alapuolelle.

Esitykset ovat osa Vasemmistoliiton vuoden
2007 talousarviovaihtoehtoa.

PERUSTELUT

1 Verotus ei kohtele samansuuruisia sosiaa- lietuksia ja palkkatuloja yhdenvertaisesti

1.1 Sosiaalietuustulojen verotuksen kiristy- minen palkansaaajatuloihin nähden

Palkkatulojen ja muiden työtulojen verotusta on
alennettu useiden hallitusten aikana. Sosiaali-
etuuksien verotusta on kiristetty ansiotulojen ve-
rotukseen nähden 1990-luvulta lähtien. Ansio- ja
sosiaaliturvatulojen verotuksen eriytymiseen

ovat johtaneet muun muassa seuraavat lainsäädäntömuutokset.

Ensinnäkin palkkatuloista on peritty vuodesta 1993 lähtien ns. palkansaajan sosiaaliturvamaksuja eli eläke- ja työttömyysvakuutusmaksuja (lisäksi sairausvakuutuksen päivärahamaksua vuoden 2006 alusta lähtien), jotka samalla ovat maksajalleen vähennyskelpoisia tuloveroituksessa.

Toiseksi kunnallisverotuksen ansiotulovähennys on vuodesta 1997 lähtien rajattu työtuloihin. Tämä koskee myös vuonna 2006 käytönotettua valtionverotuksen ansiotulovähennystä.

Kolmanneksi tulonhankkimisvähennys myönnetään automaattisesti palkkatuloista ja sitä on melko usein korotettu. Tulonhankkimisvähennystä ei ymmärrettävästi sovelleta sosiaalituloetuksiin.

Neljänneksi vuonna 2006 voimaan tullessa sairausvakuutuksen rahoitusuudistuksessa määriteltä sairaanhoitomaksu on suurempi sosiaalituloetuksista (1,50 %) kuin työtuloista (1,33 %).

Viidenneksi sosiaalituloetuksista myönnetään automaattisesti vähennyksenä vain kunnallisverotuksen perusvähennys, jota ei ole tarkistettu vuoden 1991 jälkeen.

Kuudenneksi hyvätuloiset ovat hyötäneet ansiotulovähennyksen laajentamisen ohella valtion tuloveroasteikon alennuksista, kun taas kunnallisverotuksen kiristyminen on selkeimmin kohdistunut pienituloisiin ja erityisesti päivärahatulojen saajiin.

Tutkijoiden tekemien laskelmien pohjalta voidaan todeta, että samansuuruisia sosiaaliturvatuloja käsitellään veroituksessa selvästi ankaremmin kuin palkkatuloja. Esimerkiksi perusturvalla elävien työttömien toimeentuloon ja toimeentulokirjippuvuuteen kiristynyt verotus vaikuttaa ratkaisevasti. Alkuperäinen ajatus verotuksen kannustinvaiikutuksista on johtanut täysin päinvastaiseen lopputulokseen. Työmarkkinatuen saajan on verotuksen kiristymisen seurauksena haettava lisätuloa toimeentulotuesta.

Verotettavan tulon alarajaa säädellään kunnallisverotuksen perusvähennyksellä. Sen täysi määrä on nykyisin niin pieni (1 480 euroa), että

se vapauttaa veroista vain satunnaisesti ja lyhytaikaisesti tuloa saavan henkilön tulot, esim. koululaisten tai opiskelijoiden kesätyötulot.

Työttömien perusturva on nykyisin ympärivuotisena tulona ilman lapsikorotuksia runsaat 6 000 euroa (6 063 euroa, jos kuukaudessa oletetaan olevan keskimäärin 21,5 päivärahopäivää). Sen suuruudesta tulosta kunnallisveroa ja sairausvakuutusmaksua on maksettava keskimäärin noin 18 prosenttia vuonna 2006. Perusvähennys on tällaisella tulotasolla enää 563 euroa, jos muita vähennyksiä ei ole.

Palkkatulojen ja sosiaalituloetuksien verotusta koskeva vertailu osoittaa, että sosiaalituloetuksien (päivärahatulojen) verotus on nyt selvästi kireämpää kuin samansuuruisien palkkatulojen verotus. Esimerkiksi 6 000 euron vuosituloilla, jotka melko tarkkaan vastaavat peruspäivärahan vuosimäärää, päivärahatulojen veroaste on vuonna 2006 noin 6 prosenttiyksikköä suurempi kuin samansuuruisien palkkatulojen verotus. Se merkitsee, että työtön saa vuodessa samansuuruisesta tulosta kuin palkansaaja noin 360 euroa vähemmän käteensä.

Vastaavan kaltainen kehitys on havaittavissa myös muiden sosiaalituloetuksien osalta.

1.2 Sosiaalituloetuvähennyksen yksityiskohtaiset perustelut

Uusi 105 b §. Kunnallisverotuksen sosiaalituloetuvähennys. Lakialoitteessa ehdotetaan otettavaksi käyttöön kunnallisverotuksen sosiaalituloetuvähennys. Vähennys olisi lähtökohtaisesti samankaltainen kuin kunnallisverotuksen eläketuloetuvähennys vähennyksen täyden määrän osalta ja vähennyksen täyden määrän ylittävien ansiotulojen vähennystä pienentävän vaikutuksen osalta.

Vähennys tehtäisiin kunnallisveroituksessa puhtaasta ansiotulosta. Mikäli verovelvollinen on verovuoden aikana saanut ansiotulona sekä palkkatuloa että tässä pykälässä tarkoitettua sosiaalituloa, sosiaalituloetuvähennys tehdään kunnallisen ansiotuloetuvähennyksen ja mahdollisen invalidivähennyksen jälkeen jäljelle jäävistä tuloista. Eläketulon saaja säilyttää oikeuden eläke-

tulojen osalta kunnalliseen eläketulovähennykseen.

1 mom. Sosiaalitulot määriteltäisiin pykälän 1 momenttiin kirjattavassa luettelossa, ja ne ovat:

— 1 momentin 1 kohta. Sosiaalitulovähennyksen piiriin luettaisiin työttömyysturvalain (1290/2002) 1 luvun 5 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut työttömyysetuudet, joita ovat palkansaajalle ja yrittäjälle myönnettävä peruspäiväraha, ansiopäiväraha sekä työttömyyspäivärahana myönnettävää koulutuspäiväraha sekä työmarkkinatuki.

— 1 momentin 2 kohta. Sosiaalitulovähennyksen piiriin luettaisiin sairausvakuutuslain (1224/2004) 7 luvun 1 §:n 1 momentissa ja 3 §:n 1 momentissa tarkoitettut sairauspäivärahaetudet, joita ovat sairauspäiväraha työtulon perusteella ja vähimmäispäiväraha.

— 1 momentin 3 kohta. Sosiaalitulovähennyksen piiriin luettaisiin tapaturmavakuutuslain 14 §:n 1 momentin 1 kohdassa (192/1987, 948/1992) tarkoitettu päivärahaetus, jota myönnetään työtapaturman aiheuttamasta vammasta tai sairaudesta korvauksena.

— 1 momentin 4 kohta. Sosiaalitulovähennyksen piiriin luettaisiin liikennevakuutuslain (510/2004) 6 §:n 1 momentissa tarkoitettu työkyvyttömyyseläke ja pysyvän haitan korvaus.

— 1 momentin 5 kohta. Sosiaalitulovähennyksen piiriin luettaisiin kotihoidon tuesta annetun lain (1128/1996) 15 §:n 1 momentissa tarkoitettu kotihoidon tuki.

— 1 momentin 6 kohta. Sosiaalitulovähennyksen piiriin luettaisiin kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) 18 §:ssä tarkoitettu kuntoutusraha sekä muut veronalaiset kuntoutusetuudet (kuntoutustuki ja kuntoutusraha), jotka maksetaan ansioeläkelakien perusteella.

— 1 momentin 7 kohta. Sosiaalitulovähennyksen piiriin luettaisiin opintotukilain (65/1994) 10 §:ssä tarkoitettu opintoraha, jota ovat korkeakoulussa opiskelevan ja toisen asteen oppilaitoksessa opintorahaan oikeutetun saama opintoraha. Koska lakialoitteen mukaiseen sosiaalitulovähennyksen piiriin ehdotetaan

sisältyväksi korkeakouluopiskelijoiden ja toisen asteen opiskelijoiden opintoraha, ehdotamme voimassa olevaan tuloverolain 105 §:ään sisältyvän kunnallisveron opintorahavähennyksen poistamista. Ehdottamamme vähennys lisää opiskelijoiden nettotuloja voimassa olevaa vähennystä enemmän.

2 mom. Säännösehdotuksen 2 momentin mukaan 1 momentissa mainittuja sosiaalituloja saavan verovelvollisen puhtaasta ansiotulosta tehdään mahdollisten kunnallisverotuksen invalidi- ja ansiotulovähennysten jälkeen kunnallisverotuksessa sosiaalitulovähennys. Tässä säännöksessä määritellään vähennyksen paikka kunnallisten verovähennysten laskennassa. On syytä huomata, että jos henkilö on saanut osan ansiotuloistaan verovuoden aikana eläketulona, näiden tulojen osalta hän on edelleen oikeutettu kunnalliseen eläketulovähennykseen. Vastavasti, jos henkilön ansiotuloista on osa palkkatuloja, näistä tuloista tehdään ensin kunnallinen ansiotulovähennys, jonka jälkeen verovelvollinen saattaa olla oikeutettu sosiaalitulovähennykseen, jos hän on verovuoden aikana saanut lakiehdotuksen 105 b §:n 1 momentissa mainittuja tuloja.

3 mom. Säännösehdotuksen mukaan täyden sosiaalitulovähennyksen määrä laskettaisiin siten, että luvulla 1,37 kerrotun täyden kansaneläkkeen suuruudesta sosiaalitulon määrästä vähennetään täyden perusvähennyksen määrä ja jäännös pyöristetään seuraavaan täyteen kymmenen euron määrään. Sosiaalitulovähennys ei kuitenkaan voi olla sosiaalitulon määrää suurempi. Jos verovelvollisen puhdas ansiotulo ylittää täyden sosiaalitulovähennyksen määrän, sosiaalitulovähennystä pienennetään 70 prosentilla ylimenevän osan määrästä. Momentissa määriteltäisiin täyden vähennyksen laskentasääntö samalla tavalla kuin kunnallisessa eläketulovähennyksessä.

4 mom. Säännösehdotuksen mukaan kunnallisverotuksen täyden sosiaalitulovähennyksen määrää laskettaessa täytenä sosiaalitulona pidetään verovuonna yksinäiselle henkilölle ensim-

mäisessä kuntaryhmässä maksetun täysimääräisen kansaneläkkeen määrää.

Koska ehdotettu sosiaalitulovähennys on rakenteeltaan samanlainen kuin kunnallinen eläketulovähennys, sen vaikutuksia verovelvollisen kannalta on suhteellisen helppo arvioida nykytilanteeseen nähden. Täysi eläketulovähennys on yksinäisellä 6 950 euroa vuodessa vuonna 2006. Jos tulot ovat suuremmat, 70 prosenttia täyden vähennyksen ylittävästä tulosta vähennetään vähennyksestä. Työttömän peruspäivärahan määrä on vuonna 2007 23,89 euroa/päivä. Kuukausitasolla työttömän peruspäivärahan brutto on 21,5 x 23,89 euroa eli kuukaudessa 513,63 euroa. Vuositasolla peruspäivärahan saajan päivärahatulot ovat 6 163,56 euroa. Kun sosiaalitulovähennyksen täysi määrä olisi sama kuin kunnallisen eläketulovähennyksen täysi määrä, työttömän peruspäiväraha tai työmarkkinatuki tulisi näin verottomaksi, mikäli työttömällä ei olisi muita kuin työttömyyspäivärahatuloja verovuoden aikana.

Valtionverotuksen ansiotulovähennystä esitämme muutettavaksi niin, että 33 000 euron jälkeisen vähennyksen alenema olisi 4 prosenttia eikä 0,9 prosenttia. Vastaavalla tavalla ehdotamme veroasteikkolaissa, että hyvätuloiset 33 000 euron yläpuolelta lähtien maksaisivat enemmän veroa.

2 Valtionosuus

Hallituksen esityksen 5. lakiehdotuksena on laki kuntien valtionosuuslain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta. Esitämme sen hyväksymistä siten muutettuna, että siitä poistetaan: "Tarkistettaessa kustannustenjakoa vuoden 2008 alusta otetaan valtionosuusprosenttien alennuksena huomioon yhteensä 185 miljoonaa euroa, joka korvataan kunnille verotuksessa vuodesta 2007."

Valtionosuusjärjestelmään oli tarkoitus tehdä laaja muutos kuluvalla vaalikaudella. Se on kuitenkin lykkääntynyt ensi vaalikaudelle. Täten ei nyt ole mahdollista arvioida ehdotetun vähennyksen vaikutusta osana tuota kokonaisuutta. Esitämme siksi sen poistamista.

Kuntatalous on muutoinkin ollut vaikeuksissa, sillä hallitus on kasvattanut edelleen aikaisemmilta vuosilta kertynyttä vajaiden indeksitarkistusten alijäämää.

3 Rikkaat pantava verolle varallisuudestaan — varallisuusvero

Varallisuusveron poisto on räikein esimerkki hallituksen tulo- ja varallisuuseroja suosivasta ja eriarvoisuutta lisäävästä politiikasta. Vasemmistoliitto sen sijaan vaatii oikeudenmukaisuutta veropolitiikkaan.

Ensinnäkin keskustan ja sosialidemokratian hallitus jättää taloudellisissa vaikeuksissa olevat kunnat pulaan, niin että ne eivät voi turvata laadukkaita ja riittäviä kansalaisille arjessa tuiki tärkeitä palveluja. Maan talous on kehittynyt suotuisasti, mutta kunnat velkaantuvat.

Toiseksi emme ole tyytyväisiä hallituksen epäsosiaaliseen ja eriarvoisuutta lisäävään verolinjaan. Pienemmissä tuloissa kevennys on prosentin murto-osia suurempi kuin isoissa tuloissa, mutta euroja kevennykset tuovat suurituloisille paljon enemmän.

Vasemmistoliitto kannattaa oikeudenmukaisuutta ja tasa-arvoa lisäävää vero- ja yhteiskuntapolitiikkaa. Hallituksen veropolitiikka kasvat-
taa muutoinkin tulo- ja varallisuuseroja, mm. seuraavista syistä:

— päätös poistaa vuonna 2007 veroasteikon nykyisestä viidestä tuloveroluokasta yksi tuloveroluokka, mitä poistamista on syytä pitää tasa-
veron esikartanona;

— varallisuusveron alentaminen vuonna 2005 ja poistaminen vuodesta 2006 lähtien Suomen muutamalta kymmeneltä tuhannelta rik-
kaimmalta, mikä vähentää verotuottoa 130 milj. euroa;

— etuuskien jättäminen ansiotulovähennyksen ulkopuolelle, mitä eläkkeissä tosin voitaisiin hyvittää riittäväällä kansaneläkkeen tasokorotuksella;

— elinkeinoverotuksen keventäminen ja inflaation selvästi ylittävien verokevennysten toteuttaminen, mitkä vaikeuttavat kaikkien kansalaisten, mutta erityisesti pienituloisten tarvitsemien hyvinvointipalvelujen rahoittamista.

Hallituksella oli lisäksi aikomus korottaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelumaksuja ja sitoa ne indeksiin. Tästä se ei kuitenkaan tohtinut tehdä ehdotusta.

Hallitus ei pyri vähentämään eriarvoisuutta riittäväillä eläkkeiden ja muiden etuuksien, kuten työmarkkinatuen, tasokorotuksilla. Hallitus ei myöskään halua työmarkkinatukeen tasokorotusta, jolla hyvitettäisiin palkansaajille annettavaa veronkevennystä. Opintotuessa hallitus taas lisäsi lainapainotteisuutta opintotuen parantamisen sijasta.

Tässä aloitteessa ehdotetaan varallisuusveron palauttamista (aloitteen 6. lakiehdotus) ja asteikoksi vuoden 2004 verotuksessa viimeksi sovellettua asteikkoa. Asteikko on aloitteessa kirjoitettu 6. lakiehdotuksen 39 §:ään eikä erilliseksi asteikkolaikiksi.

Varallisuusveroa maksettaisiin verotettavan varallisuuden ylittäessä vähennysten jälkeen 185 000 euroa, ja marginaaliveroprosentti olisi 0,8.

1.

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 48 §:n 4 momentti, 80 §:n 7 kohta, 93 §:n 1 momentti, 105 a §:n 2 momentti, 108 §, 116 a §:n 2 momentti, 124 §:n 3 momentti, 125 §:n 2 momentti, 127 a §:n 3 momentti ja 127 b §:n 2 kohta, sellaisena kuin niistä ovat 80 §:n 7 kohta laissa 1389/1995, 93 §:n 1 momentti laissa 896/2001, 105 a §:n 2 momentti ja 124 §:n 3 momentti laissa 1275/2004, 108 § laeissa 1502/1993 ja 1126/1996, 116 a §:n 2 momentti laissa 229/1999, 125 §:n 2 momentti ja 127 a §:n 3 momentti laissa 1128/2005 ja 127 b §:n 2 kohta laissa 1162/2002, sekä

lisätään lakiin uusi 105 b § ja 127 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 995/2000 ja 1273/2004 sekä mainitussa laissa 1128/2005, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi,

kumotaan 105 §, sellaisena kuin se on laissa 409/2005, seuraavasti:

48—105 a §
(Kuten HE)

Varallisuusveroon ehdotetaan kuitenkin sitä uudelleen voimaan säädettäessä tehtäväksi seuraavat vuoden 2005 verotuksesta poikkeavat muutokset:

— lapsivähennys olisi 3 000 euroa, kun se vuonna 2005 oli 2 000 euroa ja

— vähennys omasta asunnosta olisi 20 000 euroa, kun se vuonna 2005 oli 10 000 euroa.

Näin säädettynä veroa joutuisi maksamaan Suomen kolmisenkymmentätuhatta äveriäintä verovelvollista.

Varallisuusveron säätäminen edellyttää myös tarkistusta verotusmenettelystä annettuun lakiin (aloitteen 7. lakiehdotus). Tämän lisäksi on tarkoituksenmukaista säätää verotuksen kattosääntö, jota ei esitetä tässä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavat lakiehdotukset:

105 b §

Kunnallisverotuksen sosiaalitulovähennys

Sosiaalitulovähennyksen piirissä olevia sosiaalituloja ovat:

1) työttömyysturvalain (1290/2002) 1 luvun 5 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut työttömyysetuudet,

2) sairausvakuutuslain (1224/2004) 7 luvun 1 §:n 1 momentissa ja 3 §:n 1 momentissa tarkoitetut sairauspäivärahaetuudet,

3) tapaturmavakuutuslain 14 §:n 1 momentin 1 kohdassa (192/1987, 948/1992) tarkoitettu päivärahaetus,

4) liikennevakuutuslain (510/2004) 6 §:n 1 momentissa tarkoitettu työkyvyttömyyseläke ja pysyvän haitan korvaus,

5) kotihoidon tuesta annetun lain (1128/1996) 15 §:n 1 momentissa tarkoitettu kotihoidon tuki,

6) Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain (566/2005) 18 §:ssä tarkoitettu kuntoutusraha sekä muut veronalaiset kuntoutusetuudet (*kuntoutustuki ja kuntoutusraha*), jotka maksetaan ansioeläkelakien perusteella, sekä

7) opintotukilain (65/1994) 10 §:ssä tarkoitettu opintoraha.

Edellä 1 momentissa mainittuja sosiaalituloja saavan verovelvollisen puhtaasta ansiotulosta edellä mainittujen vähennysten jälkeen vähennetään kunnallisverotuksessa sosiaalitulovähennys.

Täyden sosiaalitulovähennyksen määrä laskeetaan siten, että luvulla 1,37 kerrotun täyden kansaneläkkeen suuruisesta sosiaalitulon määrästä vähennetään täyden perusvähennyksen määrä ja

jäännös pyöristetään seuraavaan täyteen kymmeneen euroon. Sosiaalitulovähennys ei kuitenkaan voi olla sosiaalitulon määrää suurempi. Jos verovelvollisen puhdas ansiotulo ylittää täyden sosiaalitulovähennyksen määrän, sosiaalitulovähennystä pienennetään 70 prosentilla ylimenevän osan määrästä.

Kunnallisverotuksen täyden sosiaalitulovähennyksen määrää laskettaessa täytenä sosiaalitulona pidetään verovuonna yksinäiselle henkilölle ensimmäisessä kuntaryhmässä maksetun täysimääräisen kansaneläkkeen määrää.

108—124 §
(Kuten HE)

125 §

Valtionverotuksen ansiotulovähennys

— — — — —
Vähennys on 3,6 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 400 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 4 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita ansiotulosta valtiolle suoritettavasta tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.
— — — — —

127 a ja 127 b §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

(2.—4. laki kuten HE)

5.

Laki

kuntien valtionosuuslain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuntien valtionosuuslain muuttamisesta 22 päivänä joulukuuta 2005 annetun lain (1068/2005) voimaantulosäännöksen 2 momentti seuraavasti:

Tämän lain 3 §:ää valtionosuuksien vahvistamis-
perusteista ja 6 §:ää kustannustenjaon tarkis-
tamisesta sovelletaan ensimmäisen kerran mää-
rättäessä valtionosuuksia vuodelle 2008. Mää-
rättäessä valtionosuuksia vuosille 2006 ja 2007

sovelletaan mainituilta osin tämän lain voimaan
tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

6.

Varallisuusverolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 LUKU

Lain soveltamisala

1 §

Soveltamisala

Verotettavasta varallisuudesta on suoritettava varallisuusveroa valtiolle siten kuin tässä laissa säädetään. Verotettava varallisuus saadaan, kun veronalaisista varoista tehdään jäljempänä säädetty vähennykset.

Rajoitetusti verovelvollisen varallisuuden verottamiseen sovelletaan lisäksi, mitä siitä erikseen säädetään.

Tuloverolaissa (1535/1992) tarkoitetun yritystulon pääomatulo-osuuden perusteena olevaa nettovarallisuutta laskettaessa, perintöverotuksessa sekä kiinteistöveron perusteena olevan kiinteistön arvoa määrättäessä omaisuus arvostetaan kuitenkin varojen arvostamisesta verotuksessa annetussa laissa (1143/2005) säädetyllä tavalla.

Verotusmenettelystä, ennakkoperinnästä ja veronkannosta säädetään erikseen.

2 LUKU

Verovelvollisuuden alueellinen ulottuvuus

2 §

Yleinen ja rajoitettu verovelvollisuus

Velvollinen suorittamaan veroa varallisuuden perusteella on:

1) verovuoden päättyessä Suomessa asunut henkilö, kotimainen yhteisö, kuolinpesä ja yhteisetuus täällä ja muualla olevista varoistaan (yleinen verovelvollisuus);

2) henkilö, joka verovuoden päättyessä ei ole asunut Suomessa, sekä ulkomainen yhteisö täällä olevista varoistaan (rajoitettu verovelvollisuus), ei kuitenkaan obligatioista, debentureista, muista joukkovelkakirjalainoista eikä sellaisista ulkomailta Suomeen otetuista lainoista, joita ei ole katsottava lainansaajan omaan pääomaan rinnastettaviksi pääomansijoituksiksi, pankkiin tai muuhun rahalaitokseen tallettamistaan varoista eikä myöskään ulkomaankaupassa syntyneistä tilisaamisista.

Siitä, milloin henkilön katsotaan asuvan Suomessa, säädetään tuloverolaissa.

3 §

Suomessa olevat varat

Suomessa olevia varoja ovat muun ohessa:

1) täällä oleva kiinteistö ja sellainen toisen maalla oleva rakennus, rakennelma tai muu laitos, joka voidaan hallintaoikeuksineen maahan maanomistajaa kuulematta luovuttaa kolmannelle;

2) täällä harjoitettuun liikkeeseen tai ammatin kuuluva omaisuus, oikeus tai etuus;

3) suomalaisen osakeyhtiön osake, suomalaisen osuuskunnan tai muun yhteisön osuus sekä osuus suomalaisen yhtiön tai yhteisetuuden varoihin;

4) saaminen, jos velallinen on Suomessa asuva henkilö taikka suomalainen yhteisö, yhtiö, yhteisetuus tai kuolinpesä;

5) rojaltin, lisenssimaksun tai muun niihin rinnastettavan hyvityksen perusteena oleva omaisuus tai oikeus, jota käytetään elinkeinotoiminnassa täällä tai jota koskevan hyvityksen maksamiseen velvollinen on Suomessa asuva henkilö taikka suomalainen yhteisö, yhtiö, yhteisetuus tai kuolinpesä.

Tuloverolain 12 §:ssä tarkoitettut henkilöt ovat velvollisia suorittamaan varallisuusveroa ainoastaan täällä olevasta kiinteistöstään, täällä harjoittamaansa elinkeinon kuuluvista varoistaan, suomalaisen osakeyhtiön osakkeista ja osuuskunnan osuuksista sekä osuudestaan suomalaisen yhtiön tai yhteisetuuden varoihin.

Tuloverolain 13 §:ssä tarkoitettu henkilö on velvollinen suorittamaan varallisuusveroa ainoastaan suomalaisessa tai mainitun pykälän mukaan siihen rinnastettavassa aluksessa olevasta ja täällä olevista varoistaan.

3 LUKU

Verovelvollisuutta koskevat yleiset säännökset

4 §

Alaikäisen lapsen verovelvollisuus

Alaikäisen lapsen varallisuudesta määrätään vero siten, että lapsen verotettava varallisuus lisätään sen vanhemman varallisuuteen, jonka varallisuus on suurempi. Lapsen osuudeksi yhteenlasketusta varallisuudesta menevästä verosta katsotaan lapsen vanhemman verojen vähentämisen jälkeen jäävä erotus.

Jos lapsen vanhempiin ei sovelleta tuloverolain puolisoita koskevia säännöksiä tai jos lasta on verovuonna elättänyt vain toinen vanhemmista, lisätään lapsen verotettava varallisuus veron määrää laskettaessa sen vanhemman verotettavaan varallisuuteen, jonka on katsottava elättäneen lasta.

Puolisoilla ja alaikäisellä lapsella tarkoitetaan tässä laissa, mitä tuloverolain 7 ja 8 §:ssä

säädetään. Kasvattilapseen ei kuitenkaan sovelleta vanhemman ja lasten varallisuuden yhteisverotusta koskevia säännöksiä.

5 §

Yhteisön ja yhteisyyden verovelvollisuus

Tuloverolaissa tarkoitettua yhteisöä ja yhteisyyttä verotetaan erillisenä verovelvollisena.

Varallisuusverosta vapaita ovat:

1) tuloverolain 20—22 §:ssä tarkoitettut yhteisöt;

2) säästöpankki, hypoteekkiyhdistys, luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (1607/1993) tarkoitettut talletussuoja- ja vakuusrahastot, sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa (579/1996) tarkoitettu sijoittajien korvausrahasto sekä ulkomainen luottolaitos Suomessa olevan sivukonttorin toiminnassa käytettävän varallisuuden osalta;

3) kotimainen osakeyhtiö, osuuskunta ja muu yhteisö, jonka osakkaan tai jäsenen veronalaisia varoja ovat hänen osuutensa yhteisössä;

4) yhteismetsä, kalastuskunta, jakokunta ja tiekunta.

6 §

Kuolinpesän verovelvollisuus

Tuloverolain 17 §:ssä tarkoitettua kotimaista kuolinpesää verotetaan erillisenä verovelvollisena. Elinkeinoimintaa harjoittavaa kotimaista kuolinpesää verotetaan erillisenä verovelvollisena kolmelta perittävän kuolinvuotta seuraavalta vuodelta ja sen jälkeen yhtymänä.

Verovuoden aikana kuolleen henkilön kuolinpesään sovelletaan säännöksiä, joita vainajaan olisi sovellettu.

7 §

Yhtymän osakkaan verovelvollisuus

Tuloverolain 4 §:ssä tarkoitettu yhtymä ei ole erillinen verovelvollinen.

Elinkeinoyhtymälle vahvistettava verotettava varallisuus jaetaan verotettavaksi yhtymän osakkaiden varallisuutena niiden osuuksien mukaan, joita heillä on yhtymän varallisuuteen. Se osa yhtymän veloista, joka ylittää yhtymän varat, jaetaan yhtymäosuuksien suhteessa otettavaksi huomioon osakkaiden varallisuusverotuksessa.

Verotusyhtymän varat jaetaan verotettavaksi osakkaiden varoina niiden osuuksien mukaan, joita heillä on yhtymän varoihin.

8 §

Muun kuin omistajan verovelvollisuus

Omistajan veroiseksi katsotaan:

1) kiinteän omaisuuden haltija, jolla on omaisuuden pysyvä hallintaoikeus;

2) eloonjäänyt puoliso, jolla on keskinäisen testamentin nojalla tai muutoin oikeus saada elinajakseen tuotto sellaisesta omaisuudesta, jonka omistusoikeus on hänen rintaperillisellään.

Jos jollakin muutoin on oikeus nauttia tuotto toisen omaisuudesta, luetaan omaisuuden arvo, sen mukaan kuin kohtuulliseksi katsotaan, kokonaan tai osittain, kuitenkin vähintään 32 §:n mukaiselta osalta, tuottoon oikeutetun varoiksi ja muulta osalta omistajan varoiksi.

4 LUKU

Varojen veronalaisuus

9 §

Veronalaiset varat

Veronalaisiksi varoiksi katsotaan verovelvollisella verovuoden päättyessä oleva rahanarvoinen omaisuus jäljempänä säädetyin poikkeuksin.

Veronalaisia varoja ovat muun ohessa:

1) rajoittamattoman ajan voimassa oleva taikka elin- tai määräaikainen hallinta- tai nautintaoikeus kiinteistöön, metsänhakkuoikeus ja muu oikeus käyttää hyväksi toisen kiinteistöä;

2) oikeus elinkorkoon ja eläkkeeseen sekä oikeus kiinteistön tuottoon ja muuhun sellaiseen

etuuteen, jos oikeus on tarkoitettu olemaan voimassa oikeutetun elinajan tai määräajan, josta verovuoden päättyessä on jäljellä vähintään viisi vuotta, siltä osin kuin oikeuden vuosituotto ylittää 450 euroa;

3) erikseen luovutettavissa olevat vastiketta vastaan hankitut aineettomat oikeudet, kuten patenttioikeus sekä oikeus kirjalliseen tai taiteelliseen teokseen, valokuvaan ja tavaramerkkiin;

4) oikeus rakennetun tai rakenteilla olevan kosken vesivoimaan.

10 §

Verovapaat varat

Veronalaisia varoja eivät ole:

1) yksinomaan verovelvollisen ja hänen perheensä henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettu koti- ja muu irtaimisto mukaan lukien tavanomaiset omassa tai perheen käytössä olevat kulkuneuvot, tavanomaisten kulutustavaroiden tai palveluiden myyntiä osuuskuntalain (1488/2001) 1 luvun 2 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla harjoittavien kulutusosuuskuntien ja osuuspankkien tavanomaiset osuudet; tavanomaista arvokkaammat korut sekä taide- ja arvoesineet ovat kuitenkin veronalaisia varoja;

2) vuokra- tai muu siihen rinnastettava oikeus asuntoon eikä myöskään oikeus tasavallan presidentin toimen hoitamisesta valtiolta saatuun asunto- ja muuhun etuun;

3) oikeus lakisääteiseen eläkkeeseen taikka sellainen eläkeoikeus tai oikeus muuhun etuuteen, joka perustuu verovelvollisen tai hänen puolisonsa tahi vanhempiansa aikaisempaan virka- tai työsuhteeseen taikka siihen liittyvään vakuutukseen, tai joka on myönnetty henkilövahingon korvauksena taikka perustuu sotilasvammalainsäädäntöön, tapaturma- tai sairausvakuutukseen;

4) oikeus syytinkiin;

5) oikeus avustukseen, jonka välien rikkoutumisen vuoksi jatkuvasti erillään asuva taikka avioerossa elävä puoliso saa velvoitteen nojalla määrääjain toiselta puolisoilta;

6) oikeus lapsilisään, tai muuhun lakisääteiseen etuuteen;

7) lykkäävän ehdon täytyessä voimaan tuleva oikeus ja sellainen oikeus, jota verovelvollinen voi vasta tuonnempaan käyttää hyväkseen, esimerkiksi oikeus omaisuuteen, josta toinen toistaiseksi saa tuoton, jollei tässä laissa toisin säädetä;

8) osuus erillisenä verovelvollisena verotettavan kotimaisen kuolinpesän tai yhteisetuuden varoihin sekä ulkomaisen yhtymän ja ulkomaisen kuolinpesän Suomessa oleviin varoihin;

9) uittoyhdistyksen uittoväylään kuuluvat kiinteät laitteet ja johtopuomit sekä uittosäänöissä määrätyt muut rakenteet ja laitteet;

10) verovelvollisen maataloustuotantoaan varten pitämät kotieläimet ja hänen harjoittamastaan maataloudesta saamansa tuotteet sekä sitä varten hankitut siemenet, lannoitteet, väkirehut ja muut sellaiset tarvikkeet eivätkä verovelvollisen porotaloutta varten pitämät porot;

11) maanhankintalain (396/1945) 98 §:n 1 momentissa, maankäyttölain (353/1958) 68 §:ssä ja porotilalain 7 a ja 13 §:ssä tarkoitettuun hallintasopimukseen perustuvat oikeudet;

12) kiinteistöverolain (654/1992) 3 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu vesialue eikä oikeus vesivoimaan sellaisessa koskessa, joka ei ole rakennettu tai rakenteilla;

13) osuus Pohjoismaiden Investointipankin varoihin;

14) henkilöstörahaston jäsenen oikeus henkilöstörahaston varoihin;

15) osuus Pohjoismaiden ympäristörahoitusyhtiön varoihin;

16) luonnollisen henkilön ja kotimaisen kuolinpesän korkotulon lähdeverosta annetussa laissa (1341/1990) tarkoitettu joukkovelkakirja eikä mainitussa laissa tarkoitettu talletus silloinkaan, kun talletukselle ei ole maksettu korkoa, eikä myöskään talletusten ja obligaatioiden veronhuojennuslaissa (726/1988) tarkoitettu verovapaa talletus;

17) verovelvollisen tuloverolain 116 a §:ssä tarkoitettussa valmennusrahastossa ja urheilijarahastossa olevat varat.

Mitä edellä 1 momentin 16 kohdassa säädetään, koskee myös vastaavia Euroopan talousalueella olevia talletuksia ja yleisön merkittä-

väksi tarjottuja Euroopan talousalueella olevan julkisyhteisön tai kirjanpitovelvollisen koronmaksajan Euroopan talousalueella liikkeeseen laskemia joukkovelkakirjoja.

5 LUKU

Varojen arvostaminen

11 §

Omaisuu den käypä arvo

Varoihin kuuluva omaisuus arvostetaan siihen käypään arvoon, joka sillä oli verovuoden päättyessä omistajan hallussa ja sillä paikalla, missä omaisuus oli. Käyvällä arvolla tarkoitetaan omaisuuden todennäköistä luovutushintaa.

Yritysv arallisuus

12 §

Yrityksen nettovarallisuus

Yrityksen nettovarallisuus on se jäännös, joka saadaan, kun yrityksen veronalaisista varoista vähennetään velat.

Luonnollisen henkilön ja kotimaisen kuolinpesän veronalaisiksi varoiksi katsotaan 30 prosenttia yrityksen elinkeinotoiminnan nettovarallisuudesta tai jaetusta osuudesta yhtymän elinkeinotoiminnan nettovarallisuuteen.

13 §

Yritysv arallisuuden arvo

Yrityksen veronalaisia varoja laskettaessa:

1) rahoitusomaisuuteen kuuluvan saamisen arvoksi katsotaan nimellisarvo ja muun rahoitusomaisuuden arvoksi hankintameno, joista molemmista on tehty elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 17 §:ssä tarkoitettut arvonalentumisvähennykset;

2) vaihto-omaisuuden arvoksi katsotaan hankintameno, josta on vähennetty elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 28 §:n 1 momentissa tarkoitettu arvonalentumisvähennys;

3) sijoitusomaisuuden arvoksi katsotaan hankintameno ja arvonkorotuksen yhteismäärä, josta on vähennetty elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 29 §:ssä tarkoitettu arvonalentumisvähennys;

4) käyttöomaisuuden sekä sellaisten pitkävaikutteisien menojen, joilla on varallisuusarvoa, arvoksi katsotaan verovuoden päättyessä tuloverotuksessa poistamatta oleva omaisuuden hankintameno, kiinteistön, rakennuksen ja rakennelman arvona pidetään kuitenkin jäljempänä säädetyllä tavalla laskettua verotusarvoa, jos verotusarvo on omaisuuden poistamatonta hankintamenoa suurempi, ja arvopapereiden arvona niiden yhteenlaskettua 26, 27 ja 28 §:ssä tarkoitettulla tavalla vahvistettua verotusarvoa, jos se on arvopapereiden yhteenlaskettua poistamatonta hankintamenoa suurempi.

Velat arvostetaan nimellisarvoon yrityksen nettovarallisuutta laskettaessa. Jos velka on indeksiin tai muuhun vertailuperusteeseen sidottu, sen arvona pidetään muuttuneen vertailuperusteen mukaista arvoa.

Jäljempänä 34 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen velkojen arvo määrätään vastaavan oikeuden arvostusperusteen mukaan. Koroton velka arvostetaan 31 §:n korotonta saamista vastaavasti ja ulkomaan rahan määräinen velka 30 §:n ulkomaan rahan määräistä saamista vastaavasti.

Jos 1 momentissa tarkoitettujen omaisuuserien yhteenlasketun arvon ja velkojen erotus on yrityksen todennäköistä luovutushintaa suurempi, yrityksen arvoksi katsotaan sen todennäköinen luovutushinta.

Yhteisön, jonka verovuosi päättyy syyskuun 30 päivänä tai sitä ennen, kiinteistön, rakennuksen, rakennelman ja arvopapereiden verotusarvona 1 momentin 4 kohtaa sovellettaessa pidetään verovuotta edeltäneen vuoden verotusarvoa.

Maatilan varallisuus

14 §

Metsän arvo

Metsän arvoksi katsotaan metsän puhdas tuotto kerrottuna luvulla 10.

Jos metsän puuston arvo olennaisesti poikkeaa samassa kunnassa olevien samanlaatuisten metsämaiden puustojen keskimääräisestä arvosta, on metsän edellä mainituin tavoin laskettua arvoa harkinnan mukaan korotettava tai alennettava. Metsäksi luetaan maapohja ja puusto.

15 §

Maatalousmaan arvo

Maatalousmaan ja sen kasvuston arvoksi katsotaan maatalousmaan keskimääräinen vuotuinen tuotto kerrottuna seitsemällä. Maatalousmaaksi katsotaan pelto, puutarha sekä luonnonniitty ja luonnonlaidun.

Verohallitus vahvistaa vuosittain pellon keskimääräisen vuotuisen tuoton kunnittain hehtaarilta siten, että sen muutos viimeksi vahvistettuun keskimääräiseen vuotuiseseen tuottoon verrattuna vastaa kuluttajahintaindeksin muutosta verovuotta edeltäneen vuoden syyskuusta verovuoden syyskuuhun.

Jos verovuoden aikana tapahtuneen kunta- jaon muutoksen vuoksi pellolle viimeksi vahvistetut keskimääräiset vuotuiset tuotot poikkeavat toisistaan kunnan eri osissa, pellon viimeksi vahvistettuna keskimääräisenä vuotuisena tuotona pidetään näiden tuottojen pinta-alojen suhteessa painotettua keskiarvoa.

Puutarhan keskimääräiseksi vuotuiseksi tuotoksi katsotaan 150 prosenttia sekä luonnonniityn ja luonnonlaitumen keskimääräiseksi vuotuiseksi tuotoksi 35 prosenttia vahvistetusta pellon keskimääräisestä vuotuisesta tuotosta.

Salaojitetun maatalousmaan arvoon lisätään verohallituksen vuosittain hehtaarilta vahvistama lisäarvo. Tämä salaojituslisä vahvistetaan siten, että sen muutos viimeksi vahvistettuun sala-

ojituslisään verrattuna vastaa kuluttajahintaindeksin muutosta verovuotta edeltäneen vuoden syyskuusta verovuoden syyskuuhun.

16 §

Maatilaan kuuluvan rakennuspaikan arvo

Maatilan tuotantorakennuksen rakennuspaikan, joka käsittää rakennuksen alla olevan maan sekä sen välittömässä läheisyydessä olevan pihamaan, käypä arvo määrätään kertomalla vastaavan suuruiselle maatalousmaalle 15 §:n nojalla määrätty verotusarvo luvulla 4.

Maatilan asuinrakennuksen rakennuspaikan arvo määrätään noudattaen 23 §:n säännöksiä.

17 §

Maatilaan kuuluvan etuuden arvo

Maatilaan kuuluva kiven-, soran-, saven- ja turpeenottoaika tai muu etuus, jota käytetään muuhun kuin maa- tai metsätalouden omiin tarpeisiin, arvostetaan siihen pääoma-arvoon, joka sillä on verovuoden päätyttyä laskettuna etuudesta saatavan puhtaan tulon, etuuden todennäköisen kestoajan ja 8 prosentin korkokannan mukaan.

18 §

Maatilan asuinrakennuksen arvo

Maatilan asuinrakennuksen arvo määrätään noudattaen 24 §:n säännöksiä.

19 §

Maa- tai metsätalouden tuotantorakennuksen arvo

Maa- tai metsätalouteen kuuluvan tuotantorakennuksen tai rakennelman arvoksi katsotaan tuloverotuksessa verovuoden päättyessä poistamatta oleva rakennuksen ja rakennelman hankintamenon osa.

20 §

Maa- tai metsätalouden koneiden ja laitteiden arvo

Maa- tai metsätaloudessa käytettävien koneiden, kaluston ja laitteiden arvoksi katsotaan verovuoden päättyessä tuloverotuksessa poistamatta oleva omaisuuden hankintamenon osa, ei kuitenkaan käypää arvoa korkeampaa määrää.

21 §

Kotieläinten arvo

Muiden kuin 10 §:n 10 kohdassa tarkoitettujen kotieläinten arvoksi katsotaan niiden käypä arvo sen mukaan kuin verohallituksen päätöksessä kotieläinten arvon määrittämisessä noudattavista perusteista määrätään.

Muu kiinteistö

22 §

Muun kiinteistön arvo

Muun kiinteistön kuin maatilan arvo määrätään erikseen maapohjan ja rakennusten osalta.

23 §

Muun kiinteistön maapohjan arvo

Maapohjan, jollaisena pidetään myös sellaista maatalaan kuuluvaa rakennusmaa-aluetta, jolle on vahvistettu asema- tai rakennuskaava, verotusarvoa määrättäessä on otettava huomioon kiinteistön käyttötarkoitus, rakennusoikeus, sijainti, liikenneyhteydet, sopivuus rakennustarkoituksiin, kunnallisteknisten töiden valmiusaste sekä laadultaan ja sijainniltaan vastaavista kiinteistöistä paikkakunnalla vapaassa kaupassa normaaleissa oloissa maksettujen hintojen perusteella todettu kohtuullinen hintataso.

Sellaisen maatalaan kuuluvan rakennusmaa-alueen, josta verovelvollinen on myynyt ja voi edelleen myydä maata rakennustarkoituksiin, arvo määrätään noudattaen soveltuvin osin 1

momentin säännöksiä. Lisäksi on otettava huomioon rakennusmaa-alueesta teiksi ja yleisiksi alueiksi käytettävän maan osuus sekä se aika, jonka arvioidaan kuluvan ennen kuin maata todennäköisesti tullaan käyttämään rakennusmaana.

Jos tontin tai rakennuspaikan rakennusoikeutta ei ole käytetty täyteen määrään ja jos sillä olevien rakennusten arvo ei ole tontin arvoon verrattuna vähäinen, tontin arvoa on alennettava kohtuullisesti.

Verohallituksen päätöksessä niistä perusteista, joiden mukaan muun kiinteistön kuin maatalan maapohjan verotusarvo lasketaan, vahvistetaan vuosittain verotusta varten kunkin kunnan osalta tarkemmat laskentaperusteet.

24 §

Muun rakennuksen ja rakennelman arvo

Sen mukaan kuin valtiovarainministeriön päätöksessä rakennusten jälleenhankinta-arvon perusteista sekä päätöksessä vesivoimalaitoksen ja sen rakenteiden jälleenhankinta-arvon perusteista tarkemmin määrätään, katsotaan rakennuksen, rakennelman ja vesivoimalaitoksen arvoksi jälleenhankinta-arvo vähennettynä seuraavilla vuotuisilla ikäalennuksilla:

1) asuin-, toimisto- ja muu niihin verrattava rakennus:

puinen 1,25 % ja kivinen 1 %;

2) myymälä-, varasto-, tehdas-, työpaja-, talous- ja muu niihin verrattava rakennus sekä muu kuin vesivoimalaitokseen kuuluva voima-asema:

puinen 5 % ja kivinen 4 %;

3) varasto- ja muu rakennelma 10 %;

4) vesivoimalaitokseen kuuluva rakennus, pato, allas ja muu rakennelma 1 %,

5) välittömästi ydinvoimalaitostoimintaa palveleva rakennus tai rakennelma 2,5 %.

Jos rakennus tai rakennelma on vaurioitunut tai muutoin menettänyt arvoaan enemmän kuin ikäalennukset edellyttävät, on jälleenhankinta-arvoa vähennettävä arvon alenemista vastaavalla määrällä. Jos rakennuksessa tai rakennelmasa on sen valmistumisen jälkeen suoritettu pe-

rusparannuksia tai huomattavia kunnossapitotöitä, on ikäalennusta harkinnan mukaan alennettava.

Käytössä olevan rakennuksen tai rakennelman arvoksi katsotaan 1 momentin säännösten estämättä vähintään 20 prosenttia rakennuksen tai rakennelman jälleenhankinta-arvosta. Edellä 1 momentin 4 ja 5 kohdassa tarkoitettujen rakennusten ja rakennelmien arvoksi katsotaan kuitenkin aina vähintään 40 prosenttia niiden jälleenhankinta-arvosta.

Ennen vuotta 1989 valmistuneen rakennuksen verotusarvo vahvistetaan enintään 30 prosenttia sille verovuotta edeltäneeltä vuodelta toimitetussa verotuksessa vahvistettua arvoa korkeammaksi, jollei tätä suurempi arvonnousu johdu rakennuksen peruskorjauksesta.

25 §

Kiinteistöjen verotusarvo

Jos maatilán tai muun kiinteistön edellä tarkoitettujen eri osien ja etuuksien arvojen yhteismäärä on kiinteistön todennäköistä luovutushintaa suurempi, katsotaan kiinteistön arvoksi todennäköinen luovutushinta.

Kiinteistöllä tarkoitetaan mitä tuloverolaissa on säädetty.

Arvopaperit ja saamiset

26 §

Julkisesti noteeratun arvopaperin ja sijoitusrastasto-osuuden verotusarvo

Julkisesti noteeratun arvopaperin verotusarvo on 70 prosenttia käyvästä arvosta 3 momentissa säädetyin poikkeuksin. Julkisesti noteerattulla arvopaperilla tarkoitetaan tässä laissa:

1) arvopaperimarkkinalain (495/1989) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettua julkisen kaupankäynnin kohteena ja muulla säännellyllä ja viranomaisen valvonnassa olevalla markkinalla kaupankäynnin kohteena olevaa arvopaperia; ja

2) kaupankäynnistä vakioituilla optioilla ja termiineillä annetun lain (772/1988) 1 luvun

3 §:ssä tarkoitettua optioyhteisössä vakioitua johdannaissopimusta ja arvopaperimarkkinalain 10 luvun 1 a §:ssä tarkoitettua vakioituihin optioihin tai termiineihin rinnastettavaa johdannaissopimusta.

Sijoitusrahastolain (48/1999) 2 §:n 2 ja 10 kohdassa tarkoitettua sijoitusrahaston ja yhteissijoitusyrityksen osuuden verotusarvoksi katsotaan 70 prosenttia käyvästä arvosta.

Kotimaisen kuolinpesän tai luonnollisen henkilön, joka yksin tai yhdessä puolisonsa, vanhempansa, lapsensa tai lapsen rintaperillisen kanssa omistaa vähintään 10 prosenttia 1 momentissa mainitun yhtiön osakkeista, veronalaisiksi varoiksi katsotaan 30 prosenttia osakkeen käyvästä arvosta.

Verohallitus määrää arvopaperimarkkinalain 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettua julkisen kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen, merkintäoikeuden ja osaketalletustodistuksen sekä sijoitusrahastolain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettua sijoitusrahaston osuuden verotusarvon. Verohallituksen päätökseen ei voi valittamalla hakea muutosta.

26 a §

Työsuhdeoption verotusarvo

Tuloverolain 66 §:n 3 momentissa tarkoitettua työsuhdeoption verotusarvo on 70 prosenttia käyvästä arvosta silloin, kun työsuhdeoptio noteerataan julkisesti tai kun se oikeuttaa julkisesti noteerattuihin osakkeisiin.

27 §

Muun osakkeen verotusarvo ja matemaattinen arvo

Kotimaisen osakeyhtiön osakkeen, 26 §:n 1 momentissa ja 28 §:ssä tarkoitettuja osakkeita lukuun ottamatta, verotusarvo ja matemaattinen arvo lasketaan yhtiön verovuotta edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukaisen tarkistetun nettovarallisuuden perusteella. Yhtiön nettovarallisuus saadaan vähentämällä yhtiön varoista yhtiön velat. Varoja ovat yhtiön käyttö-, vaihto-, sijoitus- ja rahoitusomaisuus sekä muu sellainen omai-

suus ja sellaiset pitkävaikutteiset menot, joilla on varallisuusarvoa. Velkana pidetään taseen vastattaviin vieraaseen pääomaan merkittyjä eriä, 34 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja eriä sekä pääomallinaa silloin, kun se on taloudelliselta luonteeltaan vierasta pääomaa. Varoina ei kuitenkaan pidetä kirjanpitolain (1336/1997) 5 luvun 18 §:n mukaisia laskennallisia verosaamisia. Velkana ei pidetä 34 §:n 2 momentissa tarkoitettuja liittymismaksuja eikä kirjanpitolain 5 luvun 18 §:n mukaisia laskennallisia verovelkoja.

Osakkeen matemaattinen arvo ja verotusarvo lasketaan jakamalla tarkistetun nettovarallisuuden määrä yhtiön ulkona olevien osakkeiden lukumäärällä. Yhtiön lunastamat ja muutoin hankkimat omat osakkeet jätetään matemaattista arvoa ja verotusarvoa laskettaessa lukuun ottamatta.

Osakkeen verotusarvo saa olla enintään 50 prosenttia edellisen vuoden verotusarvoa korkeampi.

Liikeosakkeen verotusarvon perusteita koskevat tarkemmat säännökset yhtiön nettovarallisuuden, matemaattisen arvon ja verotusarvon laskemisesta, osakeyhtiön olosuhteissa tapahtuneiden muutosten huomioon ottamisesta sekä uuden yhtiön osakkeen matemaattisen arvon ja verotusarvon määrittämisestä annetaan valtiovarainministeriön asetuksella.

Jos edellä tarkoitettulla tavalla laskettu osakkeen verotusarvo on osakkeen todennäköistä luovutushintaa suurempi, verotusarvoksi katsotaan osakkeen todennäköinen luovutushinta.

Kotimaisen kuolinpesän tai luonnollisen henkilön, joka yksin tai yhdessä puolisonsa, vanhempansa, lapsensa tai lapsen rintaperillisen kanssa omistaa vähintään 10 prosenttia tässä pykälässä tarkoitettua elinkeinotoimintaa harjoittavan yhtiön osakkeista, veronalaisiksi varoiksi katsotaan 30 prosenttia osakkeen verotusarvosta.

Tämän pykälän nojalla laskettuun osakkeen matemaattiseen arvoon ja verotusarvoon saa hakea muutosta myös osakeyhtiö, jonka osakkeen arvosta on kysymys.

28 §

Asunto-osakkeen ja -osuuden verotusarvo

Asunto-osakeyhtiön ja määrätyn huoneiston hallintaan oikeuttavan kiinteistöosakeyhtiön osakkeen samoin kuin asunto-osuuskunnan osuuden verotusarvo lasketaan yhtiön tai osuuskunnan verovuotta edeltävän vuoden tilinpäätöksen ja siihen sisältyvien kiinteistöjen 11 §:ssä ja 22—25 §:ssä säädetyllä tavalla laskettujen verotusarvojen perusteella.

Valtiovarainministeriön päätöksessä asunto-osakkeen verotusarvon perusteista annetaan tarkemmat määräykset asunto- ja kiinteistöosakeyhtiön sekä asunto-osuuskunnan huoneistoneliömetrin verotusarvon ja huoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden verotusarvon laskemisesta.

Jos osakkeen edellä tarkoitettulla tavalla laskettu verotusarvo on osakkeen todennäköistä luovutushintaa suurempi, verotusarvoksi katsotaan osakkeen todennäköinen luovutushinta.

29 §

Osuuskunnan osuuden verotusarvo

Osuuskunnan, jonka jäsenmäärä ja pääoma ovat edeltä käsin määräämättömät, osuuden verotusarvo lasketaan osuusmaksun suuruutta vastaavaksi. Jos osuuden omistamiseen liittyy erityisiä etuja, jotka edellyttävät poikkeamista tästä menettelystä, voidaan osuuden verotusarvo vahvistaa tarvittaessa noudattaen, mitä 27 §:ssä osakkeen verotusarvon laskemisesta säädetään.

30 §

Ulkomaisen saamisen arvo

Ulkomaan raha ja ulkomaisen rahan määrätset saamiset arvostetaan Suomen Pankin verovuoden viimeisenä päivänä käyttämään viralliseen arvoon. Jos ulkomaan rahan määräinen saaminen on sidottu tiettyyn raha-arvoon, ne saadaan muuttaa Suomen rahaksi tätä arvoa noudattaen.

31 §

Saamisten arvo

Saamisen arvoksi katsotaan sen nimellisarvo. Epävarma saaminen arvostetaan todennäköiseen arvoonsa. Koroton saaminen, joka ei ole verovuoden päättyessä erääntynyt, arvostetaan siihen arvoon, joka sillä oli verovuoden päättyessä laskettuna 8 prosentin korkokannan mukaan ja ottaen lukuun vain täydet vuodet.

Muun kuin 26 §:n 1 momentissa tarkoitetun obligaation, debentuurin ja muun joukkovelkakirjan verotusarvoksi katsotaan käypä arvo.

Määräaikaiset oikeudet

32 §

Nautintaoikeuden arvo

Rajoittamattoman ajan voimassa olevan nautintaoikeuden ja omaisuuden tuottoon tai muuhun etuun saadun oikeuden arvo on oikeudesta saatavan vuositulon määrä kerrottuna luvulla 12,5.

Verovelvollisen jäljellä olevaksi eliniäksi tarkoitetun nautintaoikeuden, eläkkeen ja muun edun arvo lasketaan kertomalla edusta saatavan vuositulon määrä etuun oikeutetun henkilön iän mukaan määräytyvällä kertoimella seuraavasti:

verovelvollisen ikä	luku, jolla vuositulon määrä kerrotaan
alle 44 vuotta	12
44—52 vuotta	11
53—58 "	10
59—63 "	9
64—68 "	8
69—72 "	7
73—76 "	6
77—81 "	5
82—86 "	4
87—91 "	3
92 vuotta tai enemmän	2

33 §

Määrävuotisen etuuden arvo

Verovelvolliselle määrävuosiksi tuleva etuus arvostetaan siihen pääoma-arvoon, joka sillä on verovuoden päättyessä laskettuna etuuden voimassaoloajasta jäljellä olevien täysien vuosien luvun ja 8 prosentin korkokannan mukaan.

6 LUKU

Vähennykset varoista

34 §

Velat

Veronalaisista varoista vähennetään velat, joiksi luetaan myös:

1) vakuutuslaitoksen korvaus- ja vakuutusmaksuvastuu sekä eläkesäätiön ja muun eläkelaitoksen eläkesitoumuksista johtuva vakuutusteknisten perusteiden mukaan laskettu eläkevastuu;

2) elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 48 a §:ssä (511/1998) tarkoitettu lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavan vakuutusyhtiön sekä työntekijäin eläkelain (395/1961) mukaista toimintaa harjoittavan eläkesäätiön ja eläkekassan vakavaraisuutensa parantamiseksi tekemä varaus;

3) velvoite, jonka nojalla verovelvollisen tulee vastikkeetta tai kertasuorituksena annetusta vastikkeesta toimittaa toiselle rahanarvoinen suoritus tai antaa toisen jossakin suhteessa käyttää hyväkseen kiinteää omaisuuttaan, jos veloitetta vastaava oikeus on veronalainen, taikka eläkeoikeus tai oikeus syytinkiin.

Velkana ei pidetä yrityksen omaa pääomaa, rahastoja, muita kuin 1 momentissa tarkoitettuja varauksia eikä liittymämaksuja, jotka verovelvollinen on sitoutunut palauttamaan maksajalle tämän luopuessa liittymisedustaan tai jotka ovat siirrettävissä kolmannelle henkilölle.

Edellä 10 §:n 1 momentin 16 kohdassa tarkoitettuihin talletuksiin, korkotulon lähdeverosta annetussa laissa tarkoitettuun joukkovelkakirja-

lainaan sekä 10 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin talletuksiin ja joukkovelkakirjoihin kohdistuva velka on vähennyskelvoton.

Velkojen arvostamisesta säädetään 13 §:ssä.

35 §

Rajoitetusti verovelvollisen velat

Henkilö, joka verovuoden päättyessä ei ole asunut Suomessa, sekä ulkomainen yhteisö saa vähentää ainoastaan sen velan ja velvoitteen, joka kohdistuu täällä verovuoden päättyessä olleeseen omaisuuteen.

36 §

Omaan pääomaan rinnastettava laina

Jos Suomessa liikettä harjoittava verovelvollinen on välittömästi tai välillisesti riippuvainen henkilöstä, joka ei asu Suomessa, tai ulkomaisesta yrityksestä, joka taloudellisesti osallistuu hänen yritykseensä tai jolla on vaikutusvaltaa sen johtoon taikka johon yrityseseen verovelvollinen taloudellisesti osallistuu tai jonka yrityksen johtoon hän voi vaikuttaa, verovelvollisen varoista ei saa vähentää sitä osaa velasta, jota on pidettävä omaan pääomaan rinnastettavana pääomansijoituksena täällä olevaan liikkeeseen.

37 §

Lapsivähennys

Verovelvollisen, joka on asunut Suomessa ja verovuonna elättänyt alaikäistä lastaan tai kasvattilasta, varoista vähennetään jokaisesta sellaisesta lapsesta 3 000 euroa.

Jos molemmilla puolisoilla on varoja, vähennyksen saa se, jonka varojen määrä on suurempi.

38 §

Vähennys omasta asunnosta

Jos verovelvollinen on verovuoden päättyessä käyttänyt omistamaansa rakennusta taikka asunto-osakeyhtiön osakkuuden tai asunto-

osuuskunnan jäsenyyden perusteella hallitsemaansa huoneistoa yksinomaan tai pääasiallisesti omana tai perheensä vakituksena asuntona, vähennetään verovelvollisen veronalaisista varoista 20 000 euroa. Vähennys myönnetään 37 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla.

Vähennys tehdään myös silloin, jos verovelvollisen omistamassa rakennuksessa on kaksi tai useampia huoneistoja ja niistä jotakin on käytetty 1 momentissa tarkoitettulla tavalla.

7 LUKU

Veron määrääminen ja maksuunpano

39 §

Veron määrä ja maksuunpano

Varallisuusvero määrätään verovelvollisen verotettavan varallisuuden perusteella. Luonnollisen henkilön, erillisenä verovelvollisena verotettavan kotimaisen kuolinpesän ja yhteisetuuden varallisuusvero määrätään progressiivisen varallisuusveroasteikon perusteella ja yhteisön varallisuusvero yhteisön varallisuusveroprosentin mukaan seuraavasti:

Verotettava varallisuus, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä varallisuuden osasta, %
185 000—	80	0,8

Yhteisön varallisuusveroprosentti on 1.

Jos verotettava varallisuus nousee yli täysien kymmenien eurojen, jätetään ylimenevä osa huomioon ottamatta.

Vero pannaan maksuun vanhemmalle ja alaikäiselle lapselle kullekin erikseen 4 §:ssä tarkoitettujen osuuksien mukaan.

Varallisuusverosta vähennetään tuloverolain 33 b §:n nojalla pääomatuloksi katsottavasta osingosta samalta verovuodelta määrättävä tulo-vero. Vähennettävää tuloveroa laskettaessa osin-

kotuloon ei kohdisteta tulosta eikä verosta tehtäviä vähennyksiä. Varallisuusverosta vähennetään enintään pääomatulosta maksuunpannun veron määrä.

40 §

Kaksinkertaisen verotuksen välttäminen

Hallituksella on oikeus kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen poistamiseksi tai lieventämiseksi vastavuoroisuuden edellytyksellä sopia vieraan valtion kanssa tiettyjen varojen osalta verottamisoikeuden jakamisesta mainitun valtion ja Suomen välillä taikka siitä, että verovelvollinen kokonaan tai osaksi vapautetaan suorittamasta Suomessa veroa. Tällaisten sopimusten perusteella toimitetun verotuksen on katsottava tapahtuneen tämän lain mukaan.

Jos kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyllä tai muulla kansainvälisellä sopimuksella on rajoitettu Suomen verottamisoikeutta tai jos Suomi on kokonaan luopunut verottamisoikeutensa käyttämisestä tiettyjen varojen osalta, sovelletaan, jos se sopimuksen mukaan on sallittua, verovelvollista täällä verotettaessa sitä verokantaa, jota olisi ollut sovellettava, jos hänen verotettava varallisuutensa olisi vahvistettu ottamatta huomioon sopimuksen määräyksiä.

Verovelvollinen ei saa vähentää 1 tai 2 momentissa tarkoitettun sopimuksen mukaan Suomessa suoritettavasta verosta vapautettuihin va-

roihin kohdistuvaa velkaa tai velvoitetta silloinkaan, kun se saataisiin muutoin vähentää tämän lain nojalla.

Jos 1 momentissa tarkoitettun sopimuksen määräyksistä johtuu, että Suomessa määrättävästä verosta on vähennettävä ulkomainen vero, vähennetään täällä samasta varallisuudesta suoritettavasta verosta määrä, joka näytetään vieraassa valtiossa suoritetuksi. Tällöin vieraassa valtiossa katsotaan suoritetuksi myös määrä, jonka Suomen asianomainen viranomainen on siirtänyt tai siirtää toisen valtion asianomaiselle viranomaiselle käytettäväksi verovelvollisen veron lyhennykseksi. Vähennys ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin määrä, joka vastaa yhtä suurta osaa täällä suoritettavasta verosta kuin vieraassa valtiossa olevan varallisuuden määrä on verovelvollisen täällä lasketusta kokonaisvarallisuudesta.

8 LUKU

Voimaantulosäännös

41 §

Lain voimaantulo ja soveltaminen

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammiukuuta 2007. Lakia sovelletaan ensimmäisen keran vuodelta 2007 toimitettavassa varallisuusverotuksessa.

7.

Laki

verotusmenettelystä annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotusmenettelystä 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun lain (1558/1995) 1 §:n 2 momentin 1 kohta seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Lakia sovelletaan seuraaviin veroihin ja maksuihin:

1) valtiolle tulon ja varallisuuden perusteella suoritettava vero (*valtionvero*);

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2007. Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2007 toimitettavassa varallisuusverotuksessa.

Helsingissä 27 päivänä syyskuuta 2006

Kari Uotila /vas
Unto Valpas /vas
Esko-Juhani Tennilä /vas
Iivo Polvi /vas

Minna Sirnö /vas
Mikko Kuoppa /vas
Veijo Puhjo /vas